

Final Pronouncement

January 2014

ประกาศฉบับสมบูรณ์ มกราคม 2557

IES™

IES™ 3

มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ฉบับที่ 3
การพัฒนาทางวิชาชีพระยะเริ่มแรก - ทักษะทางวิชาชีพ
(ฉบับปรับปรุง)

IAESB

International
Accounting Education
Standards Board™

This document was developed and approved by the International Accounting Education Standards Board (IAESB).

The IAESB develops education standards, guidance, and information papers on pre-qualification education, training of professional accountants, and continuing professional education and development.

The objective of the IAESB is to serve the public interest by setting high-quality education standards for professional accountants and by facilitating the convergence of international and national education standards.

The structures and processes that support the operations of the IAESB are facilitated by the International Federation of Accountants (IFAC).

Copyright © January 2014 by the International Federation of Accountants (IFAC). For copyright, trademark, and permissions information, please see [page14](#).

เอกสารฉบับนี้ได้รับการพัฒนาและอนุมัติโดย International Accounting Education Standards Board™ (IAESB™)

IAESB พัฒนามาตรฐานการศึกษา คำแนะนำ และเอกสารเกี่ยวกับการศึกษาก่อนเข้าหลักสูตรการฝึกอบรมผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี และการศึกษาและการพัฒนาความรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์ของ IAESB เพื่อปกป้องผลประโยชน์สาธารณะโดยกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่มีคุณภาพสูงสำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีและโดยส่งเสริมการผสมผสานของมาตรฐานการศึกษาภายในประเทศและระหว่างประเทศ

โครงสร้างและกระบวนการที่สนับสนุนการทำงานของ IAESB ได้รับการส่งเสริมโดย International Federation of Accountants® (IFAC®)

สงวนลิขสิทธิ์ © มกราคม 2557 โดย International Federation of Accountants (IFAC)

สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับลิขสิทธิ์ เครื่องหมายการค้า และการอนุญาตให้ใช้ข้อมูล โปรดดูหน้า 14

มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ฉบับที่ 3 (ฉบับปรับปรุง)
เริ่มบังคับใช้ 1 กรกฎาคม 2558
การพัฒนาทางวิชาชีพระยะเริ่มแรก - ทักษะทางวิชาชีพ
สารบัญ

	ย่อหน้า
บทนำ	
ขอบเขตของมาตรฐาน	1-4
วันที่มีผลบังคับใช้	5
วัตถุประสงค์	6
ข้อกำหนด	7
ผลการเรียนรู้สำหรับทักษะทางวิชาชีพ	8
การทบทวนหลักสูตรวิชาชีพทางการบัญชี	9
การประเมินทักษะทางวิชาชีพ	
คำอธิบาย	
ขอบเขตของมาตรฐาน	ก1-ก8
วัตถุประสงค์	ก9
ผลการเรียนรู้สำหรับทักษะทางวิชาชีพ	ก10 – ก15
การทบทวนหลักสูตรวิชาชีพทางการบัญชี	ก16 – ก17
การประเมินทักษะทางวิชาชีพ	ก18 – ก20
ภาคผนวก ก คำอธิบายระดับความเชี่ยวชาญ	

บทนำ

ขอบเขตของมาตรฐาน (อ้างอิง: ย่อหน้าที่ ก1 – ก8)

1. มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับนี้ กำหนดผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางวิชาชีพที่ผู้มุ่งมั่นประกอบวิชาชีพบัญชีจำเป็นต้องแสดงให้เห็นก่อนที่จะสิ้นสุดการพัฒนาทางวิชาชีพระยะเริ่มแรก ทักษะทางวิชาชีพ ได้แก่ (ก) ทักษะทางปัญญา (ข) ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร (ค) ทักษะการจัดการตนเอง และ (ง) ทักษะการจัดการองค์กร ที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีบูรณาการกับความรู้ความสามารถเชิงเทคนิค และ ค่านิยม จริยธรรมและทัศนคติทางวิชาชีพ เพื่อแสดงให้เห็นถึงความรู้ความสามารถเพียงพอประกอบวิชาชีพ
2. มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับนี้ ได้นำเสนอต่อสมาชิกสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) สมาชิกสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศมีความรับผิดชอบในการสร้างความเชื่อมั่นว่าการพัฒนาทางวิชาชีพระยะเริ่มแรกของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเป็นไปตามข้อกำหนดของมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับนี้ นอกจากนี้มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับนี้ อาจมีประโยชน์ต่อสถาบันการศึกษา ผู้ว่าจ้าง หน่วยงานกำกับดูแล หน่วยงานภาครัฐ และผู้มีส่วนได้เสียอื่นที่สนับสนุนการเรียนรู้และการพัฒนาของผู้มุ่งมั่นประกอบวิชาชีพบัญชี
3. มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับนี้ กำหนดความรู้ความสามารถด้านต่าง ๆ และผลการเรียนรู้ที่อธิบายถึงทักษะทางวิชาชีพที่ผู้มุ่งมั่นประกอบวิชาชีพบัญชีจำเป็นต้องมีก่อนที่จะสิ้นสุดการพัฒนาทางวิชาชีพระยะเริ่มแรก มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับที่ 2 การพัฒนาทางวิชาชีพระยะเริ่มแรก - ความรู้ความสามารถเชิงเทคนิค และ มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับที่ 4 การพัฒนาทางวิชาชีพระยะเริ่มแรก - ค่านิยม จริยธรรม และทัศนคติทางวิชาชีพ กำหนดความรู้ความสามารถด้านต่าง ๆ และผลการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับความรู้ความสามารถ ที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมุ่งเน้นภายในระยะการพัฒนาทางวิชาชีพระยะเริ่มแรก โดยรวมแล้ว มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศทั้ง 3 ฉบับกำหนดความรู้ความสามารถด้านต่าง ๆ และผลการเรียนรู้ ที่อธิบายถึงความรู้ความสามารถเพียงพอประกอบวิชาชีพที่ผู้มุ่งมั่นประกอบวิชาชีพบัญชีจำเป็นต้องมีก่อนที่จะสิ้นสุดการพัฒนาทางวิชาชีพระยะเริ่มแรก
4. ค่านิยมและคำอธิบายของคำศัพท์ที่สำคัญที่ใช้ในมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศและกรอบมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเป็นไปตามอภิธานคำศัพท์ของคณะกรรมการมาตรฐานการศึกษาการบัญชีระหว่างประเทศ

วันที่มีผลบังคับใช้

5. มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับนี้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2558

วัตถุประสงค์ (อ้างอิง: ย่อหน้าที่ ๓๙)

- มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางวิชาชีพที่ผู้มุ่งมั่นประกอบวิชาชีพบัญชีจำเป็นต้องพัฒนาและแสดงให้เห็นก่อนที่จะสิ้นสุดการพัฒนาทางวิชาชีพระยะเริ่มแรก เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีได้

ข้อกำหนด

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางวิชาชีพ (อ้างอิง: ย่อหน้าที่ ๓๑๐-๓๑๕)

- สมาชิกสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศต้องกำหนดผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางวิชาชีพที่ผู้มุ่งมั่นประกอบวิชาชีพบัญชีต้องพัฒนาให้มีขึ้นก่อนที่จะสิ้นสุดการพัฒนาทางวิชาชีพระยะเริ่มแรก โดยผลการเรียนรู้ดังกล่าวต้องรวมรายการที่ปรากฏในตาราง ก

ตาราง ก ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางวิชาชีพ

ด้านของความรู้ ความสามารถ (ระดับความเชี่ยวชาญ)	ผลการเรียนรู้
(ก) ปัญญา (ปานกลาง)	(1) ประเมินข้อมูลจากแหล่งข้อมูลและแง่มุมที่หลากหลายผ่านการวิจัย การวิเคราะห์ และการบูรณาการ
	(2) ประยุกต์ใช้ดุลยพินิจเชิงผู้ประกอบวิชาชีพ ซึ่งรวมถึงการระบุและการประเมินทางเลือก เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่สมเหตุสมผลบนพื้นฐานของข้อเท็จจริงและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด
	(3) ระบุได้ว่าเมื่อใดสมควรที่จะปรึกษาผู้เชี่ยวชาญในการแก้ปัญหา และการหาข้อสรุป
	(4) ประยุกต์ใช้เหตุผล การวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ และการคิดเชิงนวัตกรรม ในการแก้ปัญหา
	(5) เสนอแนะวิธีแก้ไขปัญหาก็ที่ไม่มีรูปแบบและซับซ้อนในหลายแง่มุม
(ข) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร (ปานกลาง)	(1) ให้ความร่วมมือและทำงานเป็นทีม เมื่อปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายองค์กร
	(2) สื่อสารอย่างชัดเจนและกระชับเมื่อนำเสนอ อภิปราย และรายงาน ในสถานการณ์ที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ทั้งในรูปแบบที่เป็นลายลักษณ์อักษรและโดยวาจา

ด้านของความรู้ ความสามารถ (ระดับความเชี่ยวชาญ)	ผลการเรียนรู้
	<p>(3) แสดงให้เห็นถึงความตระหนักเกี่ยวกับความแตกต่างทางวัฒนธรรมและภาษาในการสื่อสารทุกรูปแบบ</p> <p>(4) ประยุกต์ใช้เทคนิคการฟังเชิงรุกและการสัมภาษณ์ที่มีประสิทธิภาพ</p> <p>(5) ประยุกต์ใช้ทักษะการต่อรองมาใช้เพื่อหาทางแก้ปัญหาและข้อตกลงร่วมกัน</p> <p>(6) ประยุกต์ใช้ทักษะการให้คำปรึกษาเพื่อลดหรือแก้ไขข้อขัดแย้ง แก้ไขปัญหา และสร้างโอกาสให้ได้มากที่สุด</p> <p>(7) นำเสนอความคิดและโน้มน้าวใจผู้อื่นเพื่อให้เกิดการสนับสนุน และมีพันธสัญญาร่วมกัน</p>
(ค) การจัดการตนเอง (ปานกลาง)	<p>(1) แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการเรียนรู้ตลอดชีวิต</p> <p>(2) ประยุกต์ใช้ความสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพในการตั้งคำถาม และประเมินข้อมูลทั้งหมดเชิงวิพากษ์</p> <p>(3) กำหนดมาตรฐานส่วนบุคคลระดับสูงในการปฏิบัติงานและติดตามผลงานของตนเองโดยใช้ข้อมูลป้อนกลับจากผู้อื่นและการไตร่ตรองด้วยตนเอง</p> <p>(4) จัดการเวลาและทรัพยากรเพื่อให้บรรลุข้อกำหนดทางวิชาชีพ</p> <p>(5) คาดการณ์ความท้าทายและวางแผนหาทางแก้ปัญหาที่เป็นไปได้</p> <p>(6) เปิดใจกว้างรับโอกาสใหม่ๆ ที่เข้ามา</p>
(ง) การจัดการองค์กร (ปานกลาง)	<p>(1) ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายตามแนวปฏิบัติที่ระบุไว้ภายในระยะเวลาที่กำหนด</p> <p>(2) สอบทานงานของตนเองและของผู้อื่นเพื่อประเมินว่างานนั้นเป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพขององค์กรหรือไม่</p> <p>(3) ประยุกต์ใช้ทักษะการบริหารคนในการสร้างแรงจูงใจและพัฒนาผู้อื่น</p>

ด้านของความรู้ ความสามารถ (ระดับความเชี่ยวชาญ)	ผลการเรียนรู้
	(4) ประยุกต์ใช้ทักษะการกระจายงานในการมอบหมายงาน
	(5) ประยุกต์ใช้ทักษะความเป็นผู้นำเพื่อโน้มน้าวใจผู้อื่นในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายองค์กร
	(6) นำเครื่องมือและเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผล และการตัดสินใจที่ดีขึ้น

การทบทวนหลักสูตรวิชาชีพทางการบัญชี (อ้างอิง: ย่อหน้าที่ ก16-ก17)

- สมาชิกสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศต้องทบทวนและปรับปรุงหลักสูตรวิชาชีพทางการบัญชีที่ออกแบบขึ้นอย่างสม่ำเสมอเพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้ให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับนี้

การประเมินทักษะทางวิชาชีพ (อ้างอิง: ย่อหน้าที่ ก18-ก20)

- สมาชิกสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศต้องจัดกิจกรรมการประเมินผลที่เหมาะสมเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะทางวิชาชีพของผู้มุ่งมั่นประกอบวิชาชีพบัญชี

คำอธิบาย

ขอบเขตของมาตรฐานฉบับนี้ (อ้างอิง: ย่อหน้าที่ 1-4)

- ผู้มุ่งมั่นประกอบวิชาชีพบัญชี คือ บุคคลผู้เริ่มเข้าสู่หลักสูตรวิชาชีพทางการบัญชีซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาทางวิชาชีพระยะเริ่มแรก การพัฒนาทางวิชาชีพระยะเริ่มแรก คือ การเรียนรู้และการพัฒนาที่ผู้มุ่งมั่นประกอบวิชาชีพบัญชีได้พัฒนาความรู้ความสามารถเป็นลำดับแรกอันนำไปสู่การปฏิบัติตามบทบาทของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี การพัฒนาทางวิชาชีพระยะเริ่มแรกหมายรวมถึง การศึกษาทั่วไป การศึกษาวิชาชีพทางการบัญชี ประสบการณ์ภาคปฏิบัติ และการประเมินผล
- การศึกษาทั่วไปอาจช่วยให้ผู้มุ่งมั่นประกอบวิชาชีพบัญชีพัฒนาทักษะทางวิชาชีพโดยช่วยให้ผู้มุ่งมั่นประกอบวิชาชีพบัญชีมีมุมมองที่กว้างขึ้น และช่วยให้ผู้มุ่งมั่นประกอบวิชาชีพบัญชีสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ และประยุกต์ใช้การให้เหตุผลเชิงตรรกะและการคิดเชิงวิพากษ์ในการแก้ปัญหา

- ก3. การพัฒนาทางวิชาชีพพระยะเริ่มแรกดำเนินต่อเนื่องไปจนกระทั่งผู้มุ่งมั่นประกอบวิชาชีพบัญชีสามารถแสดงให้เห็นถึงความรู้ความสามารถทางวิชาชีพตามที่ได้กำหนดไว้สำหรับบทบาทที่ตนได้เลือกไว้ในวิชาชีพบัญชี ในระดับสากล มีความแตกต่างอย่างมีสาระสำคัญด้านกฎหมายและข้อบังคับที่เป็นตัวกำหนดการได้มาซึ่งคุณสมบัติ (หรือการอนุมัติใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ) ของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี สมาชิกสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศแต่ละองค์กรอาจกำหนดจุดเชื่อมโยงที่เหมาะสมระหว่างจุดสิ้นสุดของการพัฒนาทางวิชาชีพพระยะเริ่มแรกและการได้มาซึ่งคุณสมบัติ (หรือการอนุมัติใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ) สำหรับสมาชิกขององค์กร
- ก4. ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพสามารถอธิบายและจำแนกได้แตกต่างกันหลายวิธี ในมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพหมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติตามบทบาทให้ได้ตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐาน ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพมีความหมายมากกว่าความรู้เกี่ยวกับหลักการ มาตรฐาน แนวคิด ข้อเท็จจริงและกระบวนการ ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพเป็นการบูรณาการและการประยุกต์ของ (ก) ความรู้ความสามารถเชิงเทคนิค (ข) ทักษะทางวิชาชีพ และ (ค) ค่านิยม จริยธรรม และทัศนคติทางวิชาชีพค่านิยม
- ก5. การรวมทักษะทางวิชาชีพในการพัฒนาทางวิชาชีพพระยะเริ่มแรกเป็นการวางพื้นฐานสำหรับการปฏิบัติตามบทบาทของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี การพัฒนาทักษะทางวิชาชีพต่อจากนี้ คือการมุ่งเน้นการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ ซึ่งกล่าวไว้ในมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับที่ 7 การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ
- ก6. ในมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับนี้ จัดประเภททักษะทางวิชาชีพตามความรู้ความสามารถออกเป็น 4 ด้านดังนี้
- (ก) ด้านปัญญา หมายถึง ความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในการแก้ไขปัญหา การตัดสินใจ และการใช้ดุลยพินิจเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ
  - (ข) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร หมายถึง ความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในการทำงานและมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ
  - (ค) ด้านการจัดการบุคคล หมายถึง ทัศนคติและความประพฤติส่วนบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี และ
  - (ง) ด้านการจัดการองค์กร หมายถึง ความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพกับองค์กรหรือภายในองค์กรเพื่อให้ได้ผลหรือผลลัพธ์ที่เหมาะสมด้วยบุคลากรและทรัพยากรที่มีอยู่

- ก7. ด้านของความรู้ความสามารถ คือ กลุ่มผลการเรียนรู้ที่มีความเกี่ยวข้องกันและสามารถจัดเข้าในหมวดหมู่เดียวกันได้ ความรู้ความสามารถด้านทักษะทางวิชาชีพหมายถึงทักษะทางปัญญาและองค์กร ความรู้ความสามารถด้านเทคนิคหมายถึงความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการบัญชีการเงินและการรายงานทางการเงิน การภาษีอากรและเศรษฐศาสตร์ และความรู้ความสามารถด้านค่านิยม จริยธรรม และทัศนคติทางวิชาชีพหมายถึงความรู้ความสามารถด้านหลักจริยธรรมพร้อมทั้งการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ และการใช้ดุลยพินิจเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ
- ก8. ผลการเรียนรู้เป็นตัวกำหนดเนื้อหาและความรู้เชิงลึก ความเข้าใจ และการประยุกต์ใช้ที่จำเป็นสำหรับความรู้ความสามารถที่กำหนดไว้ในแต่ละด้าน ผลการเรียนรู้สามารถแสดงให้เห็นในบริบทของสภาพแวดล้อมการทำงาน หรือหลักสูตรวิชาชีพทางการบัญชี

วัตถุประสงค์ (อ้างอิง: ย่อหน้าที่ 6)

- ก9. การกำหนดทักษะทางวิชาชีพที่ผู้มุ่งมั่นประกอบวิชาชีพบัญชีจำเป็นต้องพัฒนาและแสดงให้เห็นก่อนที่จะสิ้นสุดการพัฒนาทางวิชาชีพระยะเริ่มแรกตอบสนองวัตถุประสงค์หลายประการ ได้แก่ การปกป้องส่วนได้เสียสาธารณะ การยกระดับคุณภาพงานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี และการส่งเสริมความเชื่อมั่นในวิชาชีพบัญชี

ข้อกำหนด

ผลการเรียนรู้สำหรับทักษะทางวิชาชีพ (อ้างอิง: ย่อหน้าที่ 7)

- ก10. ตาราง ก แสดงผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางวิชาชีพที่ผู้มุ่งมั่นประกอบวิชาชีพบัญชีต้องพัฒนาให้มีขึ้นก่อนที่จะสิ้นสุดการพัฒนาทางวิชาชีพระยะเริ่มแรก โดยไม่คำนึงถึงสาขาความเชี่ยวชาญหรือบทบาทในการประกอบวิชาชีพบัญชีที่ตั้งใจจะมีในอนาคต ผลการเรียนรู้เหล่านี้เป็นพื้นฐานสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในการพัฒนาความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในบทบาทในการประกอบวิชาชีพบัญชีที่ต่างกัน เช่น ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบ หรือผู้เชี่ยวชาญด้านภาษีอากร
- ก11. ในการออกแบบหลักสูตรวิชาชีพทางการบัญชี ความรู้ความสามารถ 4 ด้านที่แสดงในตาราง ก อาจใช้ชื่อไม่ตรงกับชื่อของรายวิชาที่กำหนด นอกจากนี้ผลการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับความรู้ความสามารถด้านใดด้านหนึ่ง (เช่น ด้านการจัดการองค์กร) อาจได้รับการพัฒนาให้มีขึ้นในรายวิชามากกว่าหนึ่งรายวิชา ผลการเรียนรู้บางข้อ (เช่น ผลการเรียนรู้ด้านปัญญา) อาจพัฒนาให้มีขึ้นในหลายรายวิชาที่มีความแตกต่างกัน โดยที่ไม่มีรายวิชาใดวิชาหนึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาความรู้ความสามารถด้านนั้นโดยตรง

- ก12. มีวิธีในการอธิบายและจัดระดับความเชี่ยวชาญหลายวิธี คำอธิบายที่จัดทำขึ้นโดยคณะกรรมการมาตรฐานการศึกษาการบัญชีระหว่างประเทศแสดงไว้ในภาคผนวก ก คำอธิบายเรื่องระดับความเชี่ยวชาญ
- ก13. ตามที่แสดงในตาราง ก มีการกำหนดระดับความเชี่ยวชาญในแต่ละด้านของความรู้ความสามารถที่คาดหวังให้ผู้มุ่งมั่นประกอบวิชาชีพบัญชีต้องพัฒนาให้มีขึ้นก่อนที่จะสิ้นสุดการพัฒนาทางวิชาชีพ ระยะเริ่มแรก ระดับความเชี่ยวชาญนี้ระบุถึงบริบทที่ผลการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องถูกคาดหวังให้ผู้มุ่งมั่นประกอบวิชาชีพบัญชีแสดงให้เห็น โดยรวม ทั้งผลการเรียนรู้และระดับความเชี่ยวชาญของความรู้ความสามารถเป็นข้อมูลที่ช่วยสมาชิกสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศออกแบบหลักสูตรวิชาชีพทางการบัญชีของตน
- ก14. ในหลักสูตรวิชาชีพทางการบัญชี สมาชิกสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศอาจ (ก) กำหนดความรู้ความสามารถด้านอื่น ๆ เพิ่มเติม (ข) เพิ่มระดับความเชี่ยวชาญสำหรับความรู้ความสามารถบางด้าน หรือ (ค) พัฒนาผลการเรียนรู้เพิ่มเติม นอกเหนือจากที่ระบุไว้ในมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับนี้ ซึ่งการเพิ่มเติมเหล่านี้อาจดำเนินการเมื่อสมาชิกสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศเตรียมผู้มุ่งมั่นประกอบวิชาชีพบัญชีให้ทำงานในอุตสาหกรรมใดอุตสาหกรรมหนึ่งโดยเฉพาะ (เช่น งานภาครัฐ) หรือบทบาทใดบทบาทหนึ่งโดยเฉพาะ (เช่น นักบัญชีบริหาร หรือ ผู้สอบบัญชี)
- ก15. สมาชิกสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ นักการศึกษา และผู้มีส่วนได้เสียอื่น ได้รับการส่งเสริมให้ค้นหาแนวทางที่เหมาะสมที่สุดในการเรียนรู้และพัฒนาทักษะทางวิชาชีพ โดยคำนึงถึงสภาพแวดล้อมของประเทศและวัฒนธรรม แนวทางที่เหมาะสมอาจรวมถึงกิจกรรมการพัฒนาและการเรียนรู้แบบผสมผสานซึ่งรวมหลักสูตรการเรียนรู้ที่เป็นระบบและประสบการณ์ภาคปฏิบัติเข้าด้วยกัน เช่น ผู้ควบคุมงานภาคปฏิบัติเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการช่วยผู้มุ่งมั่นการประกอบวิชาชีพบัญชีให้พัฒนาทักษะทางวิชาชีพภายในสถานประกอบการ

การทบทวนหลักสูตรวิชาชีพทางการบัญชี (อ้างอิง: ย่อหน้าที่ 8)

- ก16. หลักสูตรวิชาชีพทางการบัญชีออกแบบขึ้นเพื่อสนับสนุนให้ผู้มุ่งมั่นประกอบวิชาชีพบัญชีพัฒนาความรู้ความสามารถทางวิชาชีพได้อย่างเหมาะสมก่อนที่จะสิ้นสุดการพัฒนาทางวิชาชีพระยะเริ่มแรก หลักสูตรดังกล่าวอาจเป็นการศึกษาในระบบที่ดำเนินการโดยมหาวิทยาลัย สถาบันอุดมศึกษาอื่น สมาชิกสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ และผู้ว่าจ้าง ในรูปแบบของรายวิชาและมีการให้คณาจารย์เมื่อสำเร็จการศึกษา รวมถึงการฝึกอบรมในสถานประกอบการ การออกแบบหลักสูตรวิชาชีพทางการบัญชีอาจคำนึงถึงข้อมูลสำคัญที่ได้จากผู้มีส่วนได้เสียอื่น นอกเหนือจากสมาชิกสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ

ก17. การกำหนดให้มีการทบทวนและปรับปรุงหลักสูตรวิชาชีพทางการบัญชีเป็นประจำสะท้อนให้เห็นถึงสภาพแวดล้อมในการทำงานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่มีความซับซ้อนและมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยปกติ รอบของการทบทวนหลักสูตรอาจดำเนินการทุกระยะ 3 ถึง 5 ปี แต่จะเป็นการเหมาะสม หากมีการทบทวนบ่อยครั้งขึ้น เช่น มีการพิจารณาถึงการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในกฎหมาย ข้อบังคับ และมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

การประเมินทักษะทางวิชาชีพ (อ้างอิง: ย่อหน้าที่ 9)

ก18. มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับที่ 6 การพัฒนาทางวิชาชีพระยะเริ่มแรก - การประเมินความรู้ความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพ กำหนดหลักการที่ใช้ในการออกแบบกิจกรรมการประเมินผลที่ใช้วัดผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ความสามารถเชิงเทคนิคและองค์ประกอบอื่นของความรู้ความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพ

ก19. มีกิจกรรมการประเมินผลหลายรูปแบบที่สามารถใช้วัดผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ความสามารถเชิงเทคนิคของผู้มุ่งมั่นประกอบวิชาชีพบัญชี การจำลองสถานการณ์การทำงานหรือการฝึกการทำงานเป็นกลุ่มเป็นตัวอย่างของกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้มุ่งมั่นประกอบวิชาชีพบัญชีพัฒนาและแสดงให้เห็นถึงการบรรลุผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางวิชาชีพในหลักสูตรวิชาชีพทางการบัญชี นอกจากนี้ ประสพการณ์ภาคปฏิบัติช่วยให้ผู้มุ่งมั่นประกอบวิชาชีพบัญชีมีส่วนร่วมในกิจกรรมการประเมินผลเพื่อแสดงทักษะทางวิชาชีพที่มี ตัวอย่างกิจกรรมดังกล่าวรวมถึง (ก) การจัดบันทึกการทำงาน (ข) การมีส่วนร่วมในการประเมินแบบ 360 องศา (ค) การรวบรวมแฟ้มสะสมงานที่แสดงหลักฐานการบรรลุผลการเรียนรู้ หรือ (ง) การติดตามผลงานโดยผู้ควบคุมงานภาคปฏิบัติ

ก20. การประเมินทักษะทางวิชาชีพในสถานที่ทำงานอาจใช้แนวทางการประเมินผลที่ไม่ใช่การสอบข้อเขียนเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่น ความเที่ยงตรง ความเสมอภาค ความโปร่งใส และความเพียงพอในระดับสูง การออกแบบการประเมินผลอาจรวมถึง

(ก) การกำหนดของผลการเรียนรู้ที่ชัดเจนและมีรายละเอียดเพื่อลดความคลุมเครือให้น้อยที่สุด และเพิ่มความเชื่อมั่นและความโปร่งใสในการประเมินผล

(ข) การฝึกอบรมผู้ประเมินในสถานประกอบการเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกันในระหว่างผู้ประเมิน และเพื่อให้เกิดความเสมอภาคกันในระหว่างผู้ถูกประเมิน

(ค) การจำลองสถานการณ์การทำงานเพื่อให้มีการประเมินทักษะทางวิชาชีพที่เพียงพอ เสมอภาค และมีความเชื่อมั่น

คำอธิบายระดับความเชี่ยวชาญ

คำอธิบายเรื่องระดับความเชี่ยวชาญนี้ใช้ร่วมกับผลการเรียนรู้ในเอกสารเผยแพร่ของคณะกรรมการมาตรฐานการศึกษาการบัญชีระหว่างประเทศฉบับอื่น ๆ ได้แก่ มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับที่ 2 ฉบับที่ 3 และฉบับที่ 4 คำอธิบายเรื่องระดับความเชี่ยวชาญให้คำอธิบายความเชี่ยวชาญไว้ 3 ระดับ คำอธิบายระดับความเชี่ยวชาญนี้และผลการเรียนรู้เป็นข้อมูลที่ช่วยสมาชิกสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศออกแบบหลักสูตรวิชาชีพทางการบัญชีสำหรับบทบาทในการประกอบวิชาชีพบัญชีและความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของวิชาชีพบัญชีที่หลากหลาย

ระดับความเชี่ยวชาญ	คำอธิบาย
พื้นฐาน	<p>โดยทั่วไปผลการเรียนรู้สำหรับความรู้ความสามารถในแต่ละด้าน จะเน้นเรื่องต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> • การนิยาม การอธิบาย การสรุป และการตีความ หลักการและทฤษฎีพื้นฐานของความรู้ความสามารถเชิงเทคนิคที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ปฏิบัติงานได้สำเร็จภายใต้การควบคุมงานที่เหมาะสม • การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายโดยใช้ทักษะทางวิชาชีพที่เหมาะสม • การตระหนักถึงความสำคัญของค่านิยม จริยธรรม และทัศนคติทางวิชาชีพในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย • การแก้ไขปัญหาที่ไม่ซับซ้อน และการส่งต่องานหรือปัญหาที่มีความซับซ้อนให้ผู้ควบคุมงานหรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และ • การให้ข้อมูลและอธิบายความคิดได้อย่างชัดเจน ผ่านการสื่อสารด้วยวาจาและลายลักษณ์อักษร <p>ผลการเรียนรู้ในระดับพื้นฐานจะเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ในการทำงานที่มีลักษณะคลุมเครือ ซับซ้อน และไม่แน่นอน ในระดับต่ำ</p>
ปานกลาง	<p>โดยทั่วไปผลการเรียนรู้สำหรับความรู้ความสามารถในแต่ละด้าน จะเน้นเรื่องต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> • การประยุกต์ การเปรียบเทียบ และการวิเคราะห์หลักการและทฤษฎีพื้นฐานของความรู้ความสามารถเชิงเทคนิคที่เกี่ยวข้องได้อย่างเป็นอิสระ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ และเพื่อการตัดสินใจ • การผสมผสานความรู้ความสามารถเชิงเทคนิคและทักษะทางวิชาชีพเพื่อปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ

	<ul style="list-style-type: none"> • การประยุกต์ใช้ค่านิยม จริยธรรม และทัศนคติทางวิชาชีพในงานที่ได้รับมอบหมาย และ • การนำเสนอข้อมูลและการอธิบายความคิดได้อย่างชัดเจนด้วยวาจาและลายลักษณ์อักษร ในการสื่อสารกับผู้มีส่วนได้เสียด้านการบัญชี และด้านอื่น <p>ผลการเรียนรู้ในระดับปานกลางจะเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ในการทำงานที่มีลักษณะคลุมเครือ ชับซ้อน และไม่แน่นอน ในระดับกลาง</p>
สูง	<p>โดยทั่วไปผลการเรียนรู้สำหรับความรู้ความสามารถในแต่ละด้าน จะเน้นเรื่องต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> • การเลือกใช้และการบูรณาการหลักการและทฤษฎีจากความรู้ความสามารถเชิงเทคนิคในด้านต่าง ๆ เพื่อบริหารและดำเนินโครงการและงานที่ได้รับมอบหมาย และเพื่อให้คำแนะนำที่เหมาะสมกับความต้องการของผู้มีส่วนได้เสีย • การบูรณาการความรู้ความสามารถเชิงเทคนิคและทักษะทางวิชาชีพเพื่อบริหารและดำเนินโครงการและงานที่ได้รับมอบหมาย • การใช้ดุลยพินิจตามแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับค่านิยม จริยธรรม และทัศนคติทางวิชาชีพ • การประเมิน การวิจัย และการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน ภายใต้การควบคุมงานอย่างมีขอบเขต • การคาดคะเนสถานการณ์ การขอคำปรึกษาอย่างเหมาะสม และการพัฒนาแนวทางแก้ไขประเด็นและปัญหาที่ซับซ้อน และ • การนำเสนอและการอธิบายข้อมูลที่เกี่ยวข้องในเชิงโน้มน้าวใจให้กับผู้มีส่วนได้เสียหลากหลายกลุ่มได้อย่างสม่ำเสมอ <p>ผลการเรียนรู้ชั้นสูงจะเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ในการทำงานที่มีลักษณะคลุมเครือ ชับซ้อน และไม่แน่นอน ในระดับสูง</p>

International Education Standards ร่างมาตรฐานฯ เอกสารการขอคำปรึกษา และ สิ่งพิมพ์อื่นของ IAESB เผยแพร่และสงวนลิขสิทธิ์โดย IFAC

IAESB และ IFAC ไม่รับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นกับบุคคลใดก็ตามที่กระทำหรือละเว้นการกระทำตามเนื้อหาในเอกสารนี้ แม้ว่าความเสียหายดังกล่าวเกิดจากการละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือจากสาเหตุอื่น

International Accounting Education Standards Board, 'International Education Standards', 'International Education Practice Statements', 'International Education Information Papers', 'International Federation of Accountants', 'IAESB', 'IES', 'IEPS', 'IEIP', 'IFAC' ตราสัญลักษณ์ IAESB และตราสัญลักษณ์ IFAC เป็นเครื่องหมายการค้าของ IFAC หรือเครื่องหมายการค้าและบริการจดทะเบียนของ IFAC ในประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศอื่น

ลิขสิทธิ์ © มกราคม 2557 โดย International Federation of Accountants (IFAC) สงวนลิขสิทธิ์ การทำซ้ำ ครอบครอง หรือเผยแพร่ หรือการใช้ที่มีลักษณะเดียวกันของเอกสารฉบับนี้ ต้องได้รับอนุญาตอย่างเป็นทางการเป็นลายลักษณ์อักษรจาก IFAC ติดต่อที่ permissions@ifac.org

ISBN 978-1-60815-172-1

IES™3 มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ฉบับที่ 3 การพัฒนาทางวิชาชีพระยะเริ่มแรก – ทักษะทางวิชาชีพ (ฉบับปรับปรุง) ของ International Accounting Education Standards Board (IAESB) ซึ่งเผยแพร่เป็นภาษาอังกฤษโดย International Federation of Accountants (IFAC) ในเดือนกรกฎาคม 2557 ได้รับการแปลเป็นภาษาไทยโดยสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ ในเดือนพฤศจิกายน 2558 และสามารถนำไปใช้เมื่อได้รับอนุญาตจาก IFAC ทั้งนี้ IFAC ไม่รับผิดชอบต่อความถูกต้องและความครบถ้วนของการแปลหรือการกระทำที่อาจเป็นผลจากการแปลดังกล่าว ข้อความที่ได้รับการอนุมัติสำหรับสิ่งพิมพ์ทั้งหมดของ IFAC คือข้อความที่ได้รับการเผยแพร่โดย IFAC เป็นภาษาอังกฤษ

English language text of *IES™3*, การพัฒนาทางวิชาชีพระยะเริ่มแรก – ทักษะทางวิชาชีพ (ฉบับปรับปรุง) © 2557 จัดทำโดย International Federation of Accountants (IFAC) สงวนลิขสิทธิ์

Thai language text of *IES™3*, การพัฒนาทางวิชาชีพระยะเริ่มแรก – ทักษะทางวิชาชีพ (ฉบับปรับปรุง) © 2559 จัดทำโดย International Federation of Accountants (IFAC) สงวนลิขสิทธิ์

Original title: *IES™3*, Initial Professional Development – Professional Skills (Revised)

ISBN 978-1-60815-172-1

สภาวิชาชีพบัญชี

**International Accounting
Education
Standards Board™**

529 Fifth Avenue, 6th Floor, New York, NY 10017
T + 1 (212) 286-9344 F +1 (212) 286-9570
www.iaesb.org